

Херодот, причајући о изградњи пирамида, примећује: "...колико су тек онда морали износити остали трошкови за гвожђе, за алат са којим су радили..." [78', књ. 2 : 125]. Савремени коментар: "У Хеопсово време, у првој половини 3. миленијума п.н.е., Египћани су користили само бронзане алате" [76, с. 34, комент. 18]

ПРЕДГОВОР

Данас методе примењене статистике продиру у најразноликије области знања, па и у задатке изучавања текстова различите природе. При том се под "текстом" могу сматрати низови сигнала овог или оног типа, дуги кодови који се појављују у генетици, графички ликови (који се могу кодирати и представити у облику "текста"), а такође и реални наративни текстови (напр. историјске хронике, праизвори, документи и сл.). Један од важних задатака који овде настају, састоји се у препознавању зависних текстова тј. "сличних" текстова, који имају у одређеном смислу заједничку природу, заједничко порекло. На пример, у задатку препознавања ликова важно је да се у великом скупу "ликова" нађе онај који је максимално "близак" унапред задатом; у задатку изучавања дугих низова сигнала важно је умети налазити "хомогене поднизове" и места њиховог надовезивања. Овде посебно спада и познати задатак о "растројству", чијем се решењу у математичкој статистици, статистици случајних процеса, поклања велика пажња. Приликом изучавања наративних текстова, задатак препознавања зависних и независних текстова (напр. хроника) изгледа као задатак тражења текстова који потичу од једног заједничког праизвора, оригинала (такве текстове је природно називати зависним), или напротив, који потичу од суштински различитих праизвора (такве текстове је природно назвати независним). Јасно је да су задаци овог типа веома компликовани и због тога су добродошле нове емпиријско-статистичке методе препознавања, које заједно са класичним прилазима могу бити од непроцењиве користи у конкретним истраживањима (нпр. истраживањима извора).

Ова књига професора математике А.Т. Фоменка углавном се бави разрадом таквих нових метода које се могу применити на проблем препознавања зависних и независних наративних текстова и за њихово датирање (у односу на текстове с унапред познатим поузданим датирањем). Аутор књиге предлаже нови прилаз задатку препознавања зависних и независних наративних (историјских) текстова на основу неколико нових емпиријско-статистичких модела (законитости), које је открио као резултат обимних статистичких експеримената с разним квантитативним карактеристикама конкретних текстова, хроника, праизвора и сл. Провера тих модела (статистичких хипотеза) на конкретном материјалу хроника потврдила је ефективност модела и омогућила предлагање нових метода датирања текстова (а тачније, догађаја описаних у тим текстовима).

Прилаз који предлаже А.Т. Фоменко је нестандартан и захтева од читаоца одређену пажњу и марљивост да усвоји нове и, могуће, неуобичајене